

SUBSIDIEREGLEMENT: 4de pijler in Turnhout

Wat is 4de pijler?

De actoren die optreden in het domein van de ontwikkelingssamenwerking worden vaak onderverdeeld in 4 pijlers.

- De 1ste pijler wordt gevormd door de samenwerkende overheden in het Noorden en in het Zuiden, ook wel gevat onder de term officiële of bilaterale samenwerking.
- De 2de pijler is het multilaterale kanaal. Het gaat in essentie om middelen die donorlanden investeren in de derde wereld via internationale organisaties zoals de Europese Commissie of de Verenigde Naties.
- De 3de pijler bestaat uit door de overheid erkende niet-gouvernementele organisaties (ngo's).
- De 4de pijler is niet zo eenduidig te definiëren. Er bestaat geen internationaal gestandaardiseerde definitie. Vlaanderen spreekt bijvoorbeeld over de 4de pijler. Nederland hanteert de term 'particuliere initiatieven'. De individuen en organisaties die ertoe gerekend worden zijn ook heel divers.

Het Hoger Instituut Voor de Arbeid (HIVA) geeft de volgende **definitie** :

“De 4de pijler van de ontwikkelingssamenwerking bestaat uit (meestal recente) initiatieven die niet genomen worden door de klassieke pijlers (de officiële, de multilaterale en de niet-gouvernementele en universitaire ontwikkelingssamenwerking). Het zijn burgerinitiatieven die opgezet worden door bestaande actoren in onze maatschappij (vriendengroepen, bedrijven, vakbonden, ziekenfondsen, scholen, e.a.) die vanuit hun eigen werking solidair willen zijn met mensen in het Zuiden. Meestal zijn het groepsinitiatieven.”

De 4de pijler is in feite een indicatie dat de ontwikkelingssamenwerking meer maatschappelijk, meer dagelijks is geworden. 4de pijlerorganisaties zijn niet domeinspecifiek. Ze groeien vanuit een individu of bestaande maatschappelijke groep of instelling die met globalisering geconfronteerd wordt. De 4de pijler wil het leven van een herkenbare groep verbeteren en handelt vanuit de eigen praktijk, ervaring en aanbod.

Waarom willen we als stad subsidies geven aan 4de pijlerinitiatieven?

Ook in Turnhout merken we dat veel burgers, scholen, verenigingen, sportclubs, ... initiatieven ondernemen om bijvoorbeeld een project te ondersteunen in het Zuiden (hier verder als Lage en Middeninkomenslanden omschreven). We kunnen dit als stad alleen maar toejuichen; op deze manier sensibiliseren de burgers elkaar en steunen ze bovendien ook projecten in de Lage en Middeninkomenslanden.

Ook trekken meer en meer mensen naar deze landen om daar als vrijwilliger mee te werken in of aan een project. Dit kan van korte duur zijn (enkele weken); maar ook mensen die voor enkele maanden naar het buitenland trekken als vrijwilligers/-ster komt regelmatig voor.

Steun geven aan projecten in deze landen is dus divers van aard en meestal een combinatie van financiële steun met materiële steun en/of persoonlijke hulp ter plaatse.

4de pijlerinitiatieven dragen dus zowel bij tot sensibilisatie (draagvlakverbreding) in het Noorden (bij ons) als tot ondersteuning van projecten in de Lage en Middeninkomenslanden (financiële steun of persoonlijke hulp ter plaatse). De stad Turnhout en de Mondiale Raad zouden dus dergelijke initiatieven willen ondersteunen, gezien het feit dat beiden ook als doel heeft aan draagvlakverbreding te doen rond ontwikkelingssamenwerking.

Ook vanuit de Vlaamse Overheid wordt aan gemeenten gevraagd meer aandacht te hebben voor initiatieven van particulieren, gezien ook de enorme boost die deze initiatieven gekend hebben de laatste jaren.

Vanuit dit gedachtegoed heeft de Vlaamse Overheid zelf een website aangemaakt, waar alle informatie over 4de pijlerinitiatieven terug te vinden zijn: www.4depijler.be

Waarom moet een aanvraag voldoen om in aanmerking te komen?

Stad Turnhout maakt een onderscheid tussen projecten in het “Zuiden” die opgezet zijn door Turnhoutse erkende organisaties (bv. 4de pijler vzw, ...), bedrijven, scholen, ... (zetel in Turnhout) en inwoners van Turnhout die éénmalig vrijwilligerswerk gaan doen in het Zuiden of studenten die in het kader van een stage naar het Zuiden gaan. Het project waarvoor een subsidie wordt aangevraagd, bevindt zich bovendien in één van de landen van de DAC-lijst die op dat moment geldt of op de lijst van partnerlanden van de Federale of Vlaamse Overheid die op dat moment geldt (zie bijlage 1).

Turnhoutse mensen die in Turnhout iets organiseren ten voordele van een Turnhouts 4de pijlerproject in een land dat op de DAC-lijst staat, kunnen subsidie aanvragen via het subsidiereglement “mondiale vorming”. http://www.turnhout.be/nl/product_catalog/758/subsidie-mondiale-vorming.html

CRITERIA

Projecten in het “Zuiden” die opgezet zijn door Turnhoutse erkende organisaties (bv. 4de pijler vzw, ...), bedrijven, scholen, ... (zetel in Turnhout) :

- De aanvrager kan slechts 1 aanvraag per kalenderjaar indienen.
- Het gaat om een projectsubsidie: max. 75 % van de onkosten van het ingediende project worden terugbetaald, maar het totale bedrag kan nooit meer zijn dan 1.500 euro
- Het project dient allereerst een duidelijk doel te hebben en beperkt te zijn in de tijd (looptijd max 1 jaar).
- De aanvrager moet kunnen aantonen dat het bedrag goed besteed is o.a. via financiële bewijzen. Het project wordt ondersteund; er worden geen vaste operationele kosten van het 4de Pijler project gesubsidieerd
- Het project dient een duurzaam karakter te hebben of een lange termijnvisie na te streven. Duurzaamheid geldt hierbij in de breedste zin van het woord. Zo kan het b.v. het ecologisch karakter van het project verbeteren maar het kan ook kaderen in de verbetering van de zelfredzaamheid van het project of een kwantitatieve verbreding of kwalitatieve verbetering nastreven. Ook het (ver)bouwen van infrastructurele werken valt hieronder.

- De subsidie gaat naar het project; niet naar reis en verblijfskosten. Het subsidiegeld wordt dus door de Mondiale Raad op de rekening van het project gestort.
- Het project waarvoor geld wordt gevraagd is geen project van een erkende ngo
- De betrokkenheid van de lokale bevolking in het land waar vrijwilligerswerk wordt verricht is heel belangrijk. Bij het project moet dus zeker en vast ook de lokale bevolking actief betrokken zijn.
- Link met SDG's is noodzakelijk en moet aangetoond worden (zie bijlage 2). Het project moet bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de lokale bevolking in het Zuiden.

Als u voldoet aan bovenstaande criteria, kan u een aanvraag indienen bij de Mondiale Raad. Indien u een subsidie ontvangt, vraagt de Mondiale Raad om na afloop van de reis verslag uit te brengen op de algemene vergadering van de Mondiale Raad. Indien er geen terugkoppeling gebeurt, kan de Mondiale Raad de subsidie terugvorderen.

Inwoners van Turnhout die éénmalig vrijwilligerswerk gaan doen in het Zuiden of studenten die in het kader van een stage naar het Zuiden gaan:

- 1 aanvraag per jaar mogelijk
- Het gaat om een subsidie van 250 euro, die niet mag besteed worden aan reis-en verblijfskosten, maar integraal naar het project in het Zuiden moet gaan.
- Het goedgekeurde subsidiebedrag wordt ten vroegste 4 weken vóór vertrek van de vrijwilliger/student rechtstreeks op de rekening van het project gestort.
- Link met SDG's is noodzakelijk en moet aangetoond worden (zie bijlage 2) . Het project moet bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de lokale bevolking in het Zuiden.

Als u voldoet aan bovenstaande criteria, kan u een aanvraag indienen bij de Mondiale Raad. Indien u een subsidie ontvangt, vraagt de Mondiale Raad om na afloop van de reis verslag uit te brengen op de algemene vergadering van de Mondiale Raad. Indien er geen terugkoppeling gebeurt, kan de Mondiale Raad de subsidie terugvorderen.

Hoe aanvraag indienen

De Mondiale Raad voorziet een voorgedrukt aanvraagformulier voor het aanvragen van subsidies, dat volledig ingevuld en ondertekend moet binnengebracht worden. Op het aanvraagformulier wordt het project duidelijk omschreven: welk project, waar, doel van het project, betrokkenheid van organisaties, data, ...

De aanvraag wordt ingediend bij:

Dienst Gelijke Kansen
tav Mondiale Raad Turnhout
Campus Blairon 200
2300 Turnhout
noordzuid@turnhout.be

De aanvragen worden telkens op de eerstvolgende algemene vergadering van de Mondiale Raad besproken en goedgekeurd/afgekeurd. De leden van de algemene vergadering van de Mondiale Raad nemen een gemotiveerde beslissing over de aanvragen gebaseerd op het subsidiereglement en het ingevulde aanvraagformulier.

U mag in hetzelfde jaar geen aanvraag indienen voor allebei de categorieën hierboven vermeld.

Bijlage 1:

Linken naar landen die in aanmerking komen:

DAC-lijst:

<http://www.oecd.org/dac/stats/documentupload/DAC%20List%20of%20ODA%20Recipients%202014%20final.pdf>

Partnerlanden Vlaamse Overheid:

<http://www.vlaanderen.be/int/ontwikkelingssamenwerking>

Partnerlanden Federale Overheid:

http://diplomatie.belgium.be/nl/Beleid/Ontwikkelingssamenwerking/Waar_zijn_we_actief

Bijlage 2:

SDG's: Sustainable Development Goals (Duurzame Ontwikkelingsdoelen)

Op 27 september 2015 legde de VN 17 nieuwe doelstellingen vast voor een duurzame ontwikkeling van de wereld tot 2030. Die vervangen de 8 VN-Millenniumdoelstellingen 2000-2015.

Een beknopt overzicht:

1. **SDG 1:** Beëindig armoede in al zijn vormen overal
2. **SDG 2:** Beëindig honger, bereik voedselveiligheid, verbeterde voeding en bevorder duurzame landbouw
3. **SDG 3:** Verzeker een gezond leven en bevorder welzijn voor iedereen op elke leeftijd
4. **SDG 4:** Verzeker inclusief kwaliteitsonderwijs voor allen en bevorder levenslang leren (inclusief = toegankelijk voor allen: gelijke toegang voor meisjes, minderheidsgroepen, armen...)
5. **SDG 5:** Bereik gendergelijkheid en geef meer macht aan vrouwen en meisjes
6. **SDG 6:** Verzeker toegang tot water en sanitair voor iedereen
7. **SDG 7:** Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen
8. **SDG 8:** Bevorder inclusieve en duurzame economische groei, tewerkstelling en degelijk werk voor iedereen
9. **SDG 9:** Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder duurzame industrialisering en stimuleer innovatie (veerkrachtig = 'resilient': schokbestendig, standvastig, solide...)
10. **SDG 10:** Verminder ongelijkheid binnen en tussen landen
11. **SDG 11:** Maak steden inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam
12. **SDG 12:** Verzeker duurzame consumptie en productiemethodes
13. **SDG 13:** Neem dringend actie om de klimaatverandering en zijn impact te bestrijden
14. **SDG 14:** Bewaar en maak duurzaam gebruik van de oceanen, de zeeën en de maritieme hulpbronnen
15. **SDG 15:** Beheer de bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming, stop de verarming van de bodem en keer ze om, stop het verlies van de biodiversiteit
16. **SDG 16:** Bevorder rechtvaardige, vreedzame en inclusieve maatschappijen
17. **SDG 17:** Revitaliseer het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling